

Besl. O. nr. 59.

Jf. Innst. O. nr. 50 (1998-99) og Ot.prp. nr. 8 (1998-99).

År 1999 den 13. april holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lov

om endringer i straffeloven og straffeprosessloven m.v. (inndragning av utbytte).

I.

I straffeloven 22. mai 1902 nr. 10 gjøres følgende endringer:

§ 5 nytt tredje ledd skal lyde:

Når to personer bor fast sammen under ekteskapslignende forhold, likestilles det med ekteskap.

§ 34 skal lyde:

Utbytte av en straffbar handling skal inndras. Ansvarer kan likevel reduseres eller falle bort i den grad retten mener at inndragning vil være klart urimelig. Inndragning foretas selv om lovovertræderen ikke kan straffes fordi han var utilregnelig (§§ 44 eller 46) eller ikke utviste skyld.

Som utbytte regnes også formuesgode som trer istedenfor utbytte, avkastning og andre fordeler av utbytte. Utgifter kommer ikke til fradrag. Kan størrelsen av utbyttet ikke godtgjøres, fastsetter retten beløpet skjønnsmessig.

Istedenfor formuesgodet kan det inndras et beløp som svarer til formuesgodets verdi eller til en del av verdien. Det kan bestemmes i dommen at formuesgodet hefter til sikkerhet for inndragningsbeløpet.

Inndragning foretas overfor den utbyttet er tilfalt direkte ved handlingen. Det skal legges til grunn at utbyttet er tilfalt lovovertræderen hvis han ikke sannsynliggjør at det er tilfalt en annen.

§ 34a skal lyde:

Utvidet inndragning kan foretas når lovovertræderen finnes skyldig i en straffbar handling av en slik art at den kan gi betydelig utbytte, og han har foretatt

- a. en eller flere straffbare handlinger som samlet kan medføre straff av fengsel i 6 år eller mer, eller forsøk på en slik handling, eller*
- b. minst én straffbar handling som kan medføre straff av fengsel i 2 år eller mer, eller forsøk på en*

slik handling, og lovovertræderen de siste 5 år før handlingen ble begått, er ilagt straff for en handling av en slik art at den kan gi betydelig utbytte.

Forhøyelse av strafferammen ved gjentakelse kommer ikke i betraktning.

Ved utvidet inndragning kan alle formuesgoder som tilhører lovovertræderen, inndras hvis han ikke sannsynliggjør at formuesgodene er ervervet på lovlig måte. § 34 tredje ledd gjelder tilsvarende.

Ved utvidet inndragning overfor lovovertræderen kan også verdien av alle formuesgoder som tilhører lovovertræderens nåværende eller tidligere ektefelle, inndras hvis ikke

- a. de er ervervet før ekteskapet ble inngått eller etter at ekteskapet ble oppløst,*
- b. de er ervervet minst fem år før den straffbare handling som gir grunnlag for utvidet inndragning, eller*
- c. lovovertræderen sannsynliggjør at formuesgodene er ervervet på annen måte enn ved straffbare handlinger som han har begått.*

Når to personer bor fast sammen under ekteskapslignende forhold, likestilles det med ekteskap.

§ 35 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Regelen i § 34 første ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

§ 36 tredje ledd oppheves.

§ 37 første ledd annet punktum skal lyde:

Regelen i § 34 første ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

§ 37 annet ledd skal lyde:

Slik bestemmelse kan også treffes overfor en rettighetshaver som da rettigheten ble stiftet, forsto eller

burde ha forstått at tingen skulle brukes ved en straffbar handling, *eller at den kunne inndras.*

§ 37a skal lyde:

Når *utbytte* eller ting som er nevnt i §§ 34 eller 35, etter gjerningstiden er overdratt fra noen som det kan foretas inndragning hos, kan det overdratte eller dets verdi inndras hos mottakeren dersom overdragelsen er skjedd som gave eller dersom mottakeren forsto eller burde ha forstått sammenhengen mellom den straffbare handling og det han har fått overdratt.

Kan det foretas utvidet inndragning etter § 34a og lovovertrederen har overdratt et formuesgode til en av sine nærmeste, kan formuesgodet eller dets verdi inndras hos mottageren hvis påtalemyndigheten sannsynliggjør at det er ervervet ved en straffbar handling som lovovertrederen har begått. Dette gjelder likevel ikke formuesgoder som ble overdratt mer enn 5 år før foretagelsen av den handlingen som danner grunnlag for inndragningen, eller formuesgoder som er mottatt til vanlig underhold fra en som plikter å yte slikt underhold.

Er formuen til noen som er nevnt i § 34a tredje ledd, helt eller delvis regnet med ved inndragning overfor lovovertrederen, og vedkommende innfrir sitt ansvar etter paragrafen her, reduseres lovovertrederens ansvar tilsvarende. Har lovovertrederen innfridd sitt ansvar etter § 34a annet ledd, fører ytterligere innfrielse fra ham til at mottagerens ansvar reduseres tilsvarende.

Annet ledd gjelder tilsvarende ved overdragelse til et foretak dersom lovovertrederen

- a. alene eller sammen med noen som er nevnt i annet ledd, eier en vesentlig del av foretaket,*
- b. oppebærer en betydelig del av foretakets inntekt, eller*
- c. i kraft av sin stilling som leder har vesentlig innflytelse over det.*

Tilsvarende gjelder for rettighet som etter gjerningstiden er stiftet i tingen av noen som det kan foretas inndragning hos.

§ 37c tredje ledd skal lyde:

Disse regler gjelder tilsvarende ved inndragning av rettigheter etter §§ 37 og 37a femte ledd.

§ 37d annet ledd første punktum skal lyde:

Etter krav fra fornærmede kan det bestemmes at *utbytte* som inndras etter § 34, skal anvendes til dekning av erstatningskrav fra ham.

§ 37d tredje ledd skal lyde:

Når *utbytte* er inndratt etter § 34, og domfelte eller noen som er ansvarlig for skaden, etter pådømmelsestiden har betalt erstatning til fornærmede, kan forhørsretten etter krav fra domfelte bestemme at inndrag-

ningsbeløpet blir å nedsette tilsvarende. *Det samme gjelder dersom domfelte betaler skatt eller avgift som tilsværer inndragningen.*

§ 70 første ledd skal lyde:

For inndragning gjelder de foreldelsesfrister som er fastsatt i § 67, men slik at fristen ikke i noe tilfelle skal være mindre enn 5 år, og for inndragning etter §§ 34 og 34a ikke mindre enn 10 år.

§ 74 femte ledd første og annet punktum skal lyde:

Ilagt inndragning faller bort etter 5 år. *Inndragning av utbytte, herunder inndragning etter § 34a, faller likevel først bort etter 10 år.*

Annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 75 annet ledd annet punktum skal lyde:

Sak om inndragning av *utbytte* av en straffbar handling, *herunder inndragning etter § 34a og § 37a annet ledd*, kan likevel fremmes.

§ 75 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel bare for ting eller beløp som er *utbytte* av den straffbare handling eller som svarer til *slikt utbytte, herunder ting eller beløp inndratt etter § 34a og § 37a annet ledd.*

§ 197 annet ledd skal lyde:

§ 196 tredje og fjerde ledd får tilsvarende anvendelse.

§ 212 tredje ledd skal lyde:

§ 196 tredje og fjerde ledd får tilsvarende anvendelse.

II.

I lov 12. desember 1958 nr. 7 om fengselsvesenet gjøres følgende endring:

§ 38 første punktum skal lyde:

Ved løslating på prøve kan det settes slike vilkår som nevnt i straffeloven § 53 nr. 2, nr. 3 bokstavene a-g, nr. 4 og nr. 5.

III.

I lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrøyttere gjøres følgende endring:

§ 24 nr.1 skal lyde:

Til bruk for straffesak i fremmed stat kan det på begjæring bestemmes at tvangsmidler som nevnt i straffeprosessloven kapitler 15, 16 og 17, skal kunne anvendes på samme måte som i saker om lovbrudd av tilsvarende art som forfølges her i riket.

IV.

I straffeprosessloven 22. mai 1981 nr. 25 gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd nr. 2 skal lyde:

- 2) offentlig sak om inndragning, *herunder spørsmål om tredjepersons rettigheter i formuesgoder som saken gjelder,*

§ 38 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Mortifikasjon kan bare idømmes når det er fremmet krav om det, og ikke i større utstrekning enn påstått.

§ 38 tredje ledd første punktum skal lyde:

Før retten bruker et annet straffebud enn tiltalebeslutningen, eller idømmer en annen rettsfølge *eller et større inndragningsansvar* enn påstått, skal den gi partene anledning til å uttale seg om spørsmålet.

§ 51 nytt annet ledd skal lyde:

Er det ilagt straff i saken, kan det likevel senere fremmes sak med krav om inndragning hvis et slikt krav ikke ble behandlet under straffesaken. Er det under straffesaken pådømt krav om inndragning, kan det senere fremmes krav om ytterligere inndragning hvis det pådømte kravet var begrenset til gjenstander som kan føres direkte tilbake til den straffbare handling.

§ 69 tredje ledd første punktum skal lyde:

Unnlatelse av påtale kan også gjøres betinget av slike vilkår som er nevnt i straffeloven § 53 nr. 2, nr. 3 bokstavene a-g, nr. 4 og nr. 5.

§ 82 fjerde ledd skal lyde:

Bestemmelsene om siktede i denne lov får tilsvarende anvendelse for den som det reises krav mot *eller som trekkes inn i saken* etter § 2.

§ 192 skal lyde:

Når noen med skjellig grunn mistenkes for en handling som etter loven kan medføre frihetsstraff, kan det foretas ransaking av hans bolig, rom eller oppbevaringssted for å sette i verk pågrepelse eller for å søke etter bevis eller etter ting som kan beslaglegges *eller som det kan tas heftelse i.*

Hos andre kan ransaking foretas når det er skjellig grunn til mistanke om en slik handling, og

- 1) handlingen er foretatt eller mistenkte pågrepet der,
- 2) mistenkte har vært der under forfølgning på fersk gjerning eller ferske spor, eller
- 3) det for øvrig er særlig grunn til å anta at mistenkte der kan pågripes, *eller at det der kan finnes bevis eller ting som kan beslaglegges eller som det kan tas heftelse i.*

§ 195 første ledd skal lyde:

Når noen med skjellig grunn mistenkes for en handling som etter loven kan medføre frihetsstraff, kan det foretas ransaking av hans person dersom det er grunn til å anta at det kan føre til oppdagelse av bevis eller av ting som kan beslaglegges *eller som det kan tas heftelse i.*

§ 203 første punktum skal lyde:

Ting som antas å ha betydning som bevis, kan beslaglegges *inntil rettskraftig dom foreligger i saken.*

§ 213 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dersom det er fare for at en gjenstand som er beslaglagt med sikte på inndragning, raskt vil bli ødelagt, kan retten tillate politiet å avhende gjenstanden.

§ 216h første ledd første punktum skal lyde:

Telefonkontrollutvalget skal føre kontroll med politiets og påtalemyndighetens behandling av saker etter *dette kapittel.*

§ 217 første ledd skal lyde:

For å sikre betaling av bot, inndragning, saksomkostninger, erstatning eller oppreisning som siktede *er eller* antas å ville bli *ilagt*, kan retten på begjæring av påtalemyndigheten beslutte heftelse for et bestemt beløp i formuesgjenstander som tilhører ham, når det er grunn til å frykte for at fullbyrdingen ellers vil bli forspilt eller i vesentlig grad vanskeliggjort. Er det fare ved opphold, kan beslutningen treffes av påtalemyndigheten. *Heftelse kan besluttes inntil kravet som skal sikres, er rettskraftig avgjort.*

§ 219 første ledd skal lyde:

Ved iverksetting av heftelse gjelder tvangsfullbyrdelsesloven §§ 14-9 til 14-12 og *denne lovs § 213 første ledd annet punktum* tilsvarende.

§ 226 første ledd skal lyde:

Formålet med etterforskingen er å skaffe til veie de nødvendige opplysninger for

- a. *å avgjøre spørsmålet om tiltale,*
- b. *å tjene som forberedelse for rettens behandling av spørsmålet om straffeskyld og eventuelt spørsmålet om fastsettelse av reaksjon og*
- c. *å fullbyrde straff og andre reaksjoner.*

§ 455 annet ledd skal lyde:

Fullbyrdingen av *straff og andre reaksjoner* settes i verk av politiet.

§ 456 femte ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Tilsvarende regler kan fastsettes for ilagt inndragning. Dom eller forelegg på bot eller inndragning er også tvangsgrunnlag for tilleggskrav etter dette ledd.

§ 462 annet punktum skal lyde:

Det tilsvarende gjelder når det er tvist om hvorvidt den person som dommen søkes fullbyrdet mot, er den domfelte, og når det er tvist mellom påtalemyndigheten og andre enn domfelte om hvorvidt en avgjørelse om inndragning kan gjøres gjeldende overfor dem.

V.

Lov 15. mars 1991 nr. 5 om endringer i Alminnelig borgerlig Straffelov av 22. mai 1902 nr. 10 m.m. del III oppheves.

VI.

I lov 17. januar 1997 nr. 11 om endringer i straffeloven m.v. (strafferettslige utilregnelighetsregler og særreaksjoner) oppheves endringen i straffeloven § 36 tredje ledd.

VII.

Denne lov trer i kraft når Kongen bestemmer.

Gunnar Skaug,
president.

Anita Apelthun Sæle,
sekretær.